

„Podróż śladami księdza Jerzego Popiełuszki”
spektakl z okazji Dnia Patrona w Zespole Szkół im. Ks. Jerzego Popiełuszki
w roku szkolnym 2018/2019

Pomysł inscenizacyjny:

Spektakl ma charakter montażu słowno-muzycznego, podczas którego na tle kolejnych slajdów prezentacji w power-poincie odtwarzane są instrumentalne utwory muzyczne jako ilustracja narracji oraz recytacji. Przedstawienie wzbogacone jest o pieśni chóru, podczas których na ekranie wyświetlane są teledyski bez dźwięku..

Scenografia:

Wzdłuż sali gimnastycznej po lewej stronie od wejścia ustawiona jest duża scena, na której pośrodku stoi ekran, po obu jego stronach dwa stoliki z czterema krzesłkami (po dwa przy każdym). Na ścianie za sceną widnieje dekoracja przedstawiająca portret Księdza Jerzego Popiełuszki, flaga Polski oraz cytaty z wypowiedzi Patrona: „Tylko ten może zwyciężać zło, kto sam bogaty jest w dobro”. Naprzeciwko sceny ustawione są dwa stoliki dla operatora muzyki oraz operatora rzutnika, z którego wyświetlana jest prezentacja oraz teledyski podczas pieśni chóru.

Ruch sceniczny:

Narratorzy siedzą przy stolikach. Osoby recytujące ustawione są po obu stronach sceny i wychodzą przed scenę w momencie recytowania swoich utworów. Chór ustawiony jest po prawej stronie od sceny.

Pomoce dydaktyczne:

- płyta z muzyką instrumentalną (Michael Smith, Freedom)
- płyta z kazaniem Ks. Jerzego Popiełuszki,
- magnetofon,
- laptop,
- rzutnik,
- ekran,
- sprzęt nagłaśniający,
- mikrofony,
- pianino.

Osoby występujące:

Narratorzy: 4 osoby

Recytatorzy: 17 osób

Chór

Operator rzutnika

Operator muzyki

Operator dźwięku

Przebieg spektaklu:

Na tle muzyki wyświetlany jest slajd z prezentacji, na scenę wchodzi osoba recytująca wiersz. Prowadzona jest narracja.

MUZYKA: Michael Smith, The giving

SLAJD 1 (OKOPY)

Recytator 1

WIERSZ:

wszystko było dane od Boga

nawet dzień narodzin

14 września

w Święto Podwyższenia Krzyża

(Teresa Boguszewska, Krótki życiorys księdza Jerzego)

NARRACJA

Narrator 3:

14 września 1947 roku we wsi Okopy w województwie białostockim urodził się syn, Władysławowi i Mariannie Popiełuszkom, który dwa dni po narodzeniu został ochrzczony imieniem Alfons.

Na tle 2. slajdu kolejna osoba recytuje wiersz oraz prowadzona jest narracja.

SLAJD 2 (PIERWSZA KOMUNIA, SZKOŁA W SUCHOWOLI, RODZICE)

Recytator 2

WIERSZ:

potem dzieciństwo

niczym z Bożej bajki

gdy biegł polami w jesienne szarugi

równie radośnie

co kwitnącym majem

by przed lekcjami

dzwoneczkami dzwonić

Panu Jezusowi

(Teresa Boguszewska, Krótki życiorys księdza Jerzego)

NARRACJA

Narrator 1:

Od dnia Pierwszej Komunii Świętej codziennie pokonywał czterokilometrową trasę do parafialnego kościołka w Suchowoli. Nie wyobrażał sobie dnia bez Mszy świętej. Był ministrantem. Swoich planów odnośnie kapłaństwa nikomu nie zdradzał, choć mama chyba coś przeczuwała.

Narrator 4:

Od małego był obowiązkowy, uczynny, wrażliwy. Zawsze się uśmiechał. Koledzy ze szkoły nazywali go filozofem, gdyż skłonny był do refleksji i stanowił raczej typ samotnika. Jako wiejskie dziecko kochał przyrodę, zwierzęta, kwiaty. W rodzinnych Okopach miał swoje ulubione miejsca, w których czasem zatrzymywał się nagle i ze wzrokiem utkwionym w dal długo potrafił stać nieruchomo...

Wyświetlany jest kolejny slajd jako tło narracji.

SLAJD 3 (SEMINARIUM)

NARRACJA

Narrator 2:

O tym, że odpowiedział na powołanie kapłańskie, powiadomił w czasie balu maturalnego. Do seminarium Jerzy wstąpił po maturze, w roku 1965. Ówczesnemu rektorowi uczelni powiedział, że chciałby służyć Bogu i ludziom. Koledzy z seminarium pamiętają go jako człowieka o pogodnej twarzy, szalenie życzliwego, pozytywnie nastawionego do ludzi, niekonfliktowego. Wyróżniał go wielki szacunek dla człowieka.

Na tle slajdu 4. kolejne osoby odczytują tekst narracji oraz recytują wiersz.

SLAJD 4 (WOJSKO)

NARRACJA

Narrator 1:

Na drugim roku studiów został wcielony do wojska. W latach 1966 - 1968 odbył zasadniczą służbę wojskową w Bartoszycach. Wcielanie kleryków do wojska (wbrew umowie państwa z Kościołem z 1950 r.) było szykaną władz komunistycznych wobec Kościoła. Planowano, że poprzez przemyślny system indoktrynacji prowadzonej przez wyselekcjonowaną kadrę oficerów uda się skłonić kleryków do porzucenia studiów w seminarium. Kleryk - żołnierz Jerzy Popiełuszko wyróżniał się wielką odwagą w obronie swoich przekonań, co powodowało różne szykany.

Recytator 3

WIERSZ:

w czas wojskowej służby
stał godzinami na baczność
w pełnym rynsztunku bojowym
/choć nie było wojny/
ale boso
bez onucy
za karę
za różaniec...

(Teresa Boguszewska, Krótki życiorys księdza Jerzego)

Slajd 5. jest tłem narracji.

SLAJD 5 (KAPŁAN)

NARRACJA

Narrator 2 :

28 maja 1972 roku Jerzy Popiełuszko został kapłanem, przyjąwszy święcenia z rąk Księdza Kardynała Stefana Wyszyńskiego.

Chór wykonuje pieśń ("Barka"), na ekranie wyświetlany jest teledysk do pieśni odtwarzany bez dźwięku.

TELEDYSK 1

(<https://www.youtube.com/watch?v=RHb-cEP4dxU&feature=related>)

Na tle muzyki wyświetlany jest kolejny slajd wraz z prowadzoną narracją i recytacją.

MUZYKA : Michael Smith, Caroll Ann

SLAJD 6 (DUSZPASTERZ LUDZI PRACY)

NARRACJA

Narrator 4:

Do parafii św. Stanisława Kostki został przeniesiony w roku 1980. Studenci podążyli za nim. Tutaj jednak rzeczywistość okazała się nieco inna. Od sierpnia ks. Popiełuszko zaangażował się w duszpasterstwo ludzi pracy. W czasie strajku okupacyjnego w Hucie Warszawa był kapłanem robotników i przy ustawionym przez nich ołtarzu odprawił pierwszą Mszę świętą.

WIERSZ:

Recytator 4

Biegnę Polsko do Ciebie
ze stron odległych z hut kopalń górniczych
i ze Stoczni Gdańskiej
od krzyży złączonych kotwicą nadziei
od grobów wzniesionych nienawiścią.

Recytator 5

Biegnę Polsko do Ciebie
myślą pojmanych niewinnych
ze skargą
która nie może się przedrzeć
przez kraty więzienne.

Recytator 6

Biegnę Polsko do Ciebie

prawej
prawdą podpisaną czynem
czystej
jak moje łzy na policzkach
odważnej
odwagą mojego cierpienia i mogił.

Recytator 7

Biegnę Polsko do Ciebie

wtulonej

w ołtarz świątyni

gdzie imion milionem

wykute w marmurze

jest imię moje

SOLIDARNOŚĆ

(Teresa Boguszevska,***)

Kolejny slajd wyświetlany jest jako tło narracji oraz fragmentu kazania.

SLAJD 7 (MSZA ŚW.ZA OJCZYZNĘ)

NARRACJA

Narrator 2:

Jego postawa wobec ludzi pracy i wszystkich dotkniętych niesprawiedliwością systemu sprawiła, że obwołano go kapelanem Solidarności. W tym roku obchodzimy 30 rocznicę powstania Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”.

Narrator 3:

W stanie wojennym wraz z proboszczem św. Stanisława Kostki, ks. Teofilem Boguckim, organizuje Msze za Ojczyznę. Od kwietnia 1982 takie Msze odbywają się systematycznie w ostatnią niedzielę miesiąca. Wszystkie jego kazania charakteryzowała bezpośredniość. Nie było w nich żadnych przemilczeń i wygładzania.

Odtworzenie fragmentu kazania Ks. J. Popiełuszki pt. „Solidarność”

Kolejny slajd jako tło narracji oraz fragmentu kazania.

SLAJD 8 (MSZE ŚW. ZA OJCZYZNĘ)

NARRACJA

Narrator 1:

Msze za Ojczyznę odprawiane przez ks. Popiełuszkę cieszyły się wielką popularnością. Gdy zaczynał mówić, wokoło zapadała głucha cisza, a słowa przez niego wypowiedane jednoczyły i dodawały otuchy.

Narrator 4:

W jego kazaniach nie było polityki. Przypominał w nich, czym jest miłość, wiara, dobro. Mówił o ludzkiej godności, o moralności. Często cytował kardynała Wyszyńskiego lub Ojca Świętego. Ludzie go słuchali i mówili, że ma charyzmat.

Odtworzenie fragmentu kazania Ks. J. Popiełuszki pt. „Prawda warunkiem godnego życia”

Chór wykonuje pieśń (Jacek Kaczmarski, Mury). W tle na ekranie wyświetlany jest teledysk bez dźwięku.

TELEDYSK 2

(<https://www.youtube.com/watch?v=fp8UsxCitqw>)

Kolejny fragment muzyczny odtwarzany jest jako tło slajdu 9. wraz z narracją i wierszem.

MUZYKA: Michael Smith, Cry of the heart

SLAJD 9 (MĘCZENNIK ZA PRAWDE)

NARRACJA

Narrator 3:

Cały czas był świadomy zagrożenia życia. Jego znajomi twierdzą, że często powtarzał: „Ja długo nie pożyję” lub „Jestem gotowy na wszystko”.

Narrator 2:

Dzień 19 października 1984 roku rozpoczął się dla księdza Jerzego jak zawsze - Mszą Świętą. Po Mszy świętej przez chwilę rozmawiał z lekarką. O godz. 18.00, w bydgoskim kościele Braci Męczenników ks. Jerzy Popiełuszko odprawił nabożeństwo różańcowe.

Narrator 4:

Waldemar Chrostowski, który prowadził wtedy samochód, twierdzi, że w drodze do Bydgoszczy ks. Jerzy zachowywał się zwyczajnie. Odmówił różaniec, potem trochę rozmawiał, drzemał.

Narrator 3:

Na wieczornej Mszy świętej padły słowa: Módlmy się, abyśmy byli wolni od lęku, zastraszenia, ale przede wszystkim od żądzy odwetu i przemocy.

Narrator 1:

Ok. godz. 21.00, po postnym posiłku, wyjechał z Waldemarem Chrostowskim do Warszawy. Po drodze został porwany przez funkcjonariuszy MSW.

Narrator 4:

Kierowca zapytany o ostatnią rozmowę z ks. Jerzym odpowiada: Opowiadał mi, że jako dziecko rzeźbił kasztanowe ludziki. W pewnym momencie gwóźdź się obsunął i przebił mu dłoń na wylot. Patrząc na ranę, dziewięcioletni wówczas chłopiec pomyślał: „Mam podobną ranę, jak Chrystus, kiedy został przybity do krzyża...”

Narrator 3:

Ostatnie słowa, które usłyszał to: „Panowie, dlaczego mnie tak traktujecie...” Chwycili Jerzego za rękawy sutanny i siłą zaczęli ciągnąć. Usłyszał jeszcze głucho uderzenie i trzask zamykanego bagażnika.

WIERSZ

Recytator 8

Zamilkły lasy modlitwy
niewysłuchane przez Boga
w gniazdach się ptaki skuliły
ziemia po prostu płakała

Recytator 9

anieli twarz odwrócili
i zakazano im słuchać
ciosów zadanych przez pogan
i jęku pętli na szyi

Recytator 10

w ciemność wsiąkała nienawiść
w sutannę plamą czerwoną
z dała od świata konała
z kneblem na ustach

Samotność

(Teresa Boguszevska, ***)

Slajd 10. wyświetlany jest jako tło narracji.

SLAJD 10 (TAMA WE WŁOCŁAWKU)

NARRACJA

Narrator 1:

30 października 1984 roku o godzina 19.30 w Dzienniku Telewizyjnym spiker odczytał oficjalny komunikat o odnalezieniu w Wiśle ciała ks. Popiełuszki.

Narrator 4:

O godzinie 20.00 kończyła się Msza święta w kościele św. Stanisława Kostki. Ks. Andrzej Przekaziński zaczął mówić łamiącym się głosem: „Bracia i siostry, dziś w wodach zalewu we Włocławku odnaleziono księdza...” Ludzie upadli na kolana. Ktoś próbował zaintonować: „Któryś za nas cierpiał rany”, ale ludzka rozpacz była silniejsza. Rozpacz tysięcy wiernych, którzy od momentu porwania stali przed kościołem, czekając na powrót swego kapłana.

Chór wykonuje pieśń ("Ojczyzno ma") wraz z teledyskiem wyświetlanym na ekranie bez dźwięku.

TELEDYSK 3

(<https://www.youtube.com/watch?v=6T6ws8UD19U&feature=related>)

Na tle muzyki kolejne osoby recytują wiersz ze slajdem 11. wyświetlanym na ekranie.

MUZYKA: Michael Smith, The offering

SLAJD 11 (POGRZEB)

WIERSZ:

Recytator 11

Przyszło tysiące nas

aby ciało złożyć do grobu

niebo rozwarło się słońcem

i gwiazdy wybiegły naprzeciw

Recytator 12

stało się miejsce święte

męczeństwa

modlitwy

pamięci

oczu zbliżonych do śmierci

dłoni wzniesionych do Boga

Recytator 13

i będą szli

dorośli starcy i dzieci

do tej ziemi świętej

ofiara krwi kapłańskiej

jak pierwszych chrześcijan

na potwierdzenie słowa

EMMANUEL

(Teresa Boguszewska, ***)

Kolejny utwór muzyczny jest tłem slajdu 12. oraz recytacji wiersza.

MUZYKA: Michael Smith, Letter to Sarah

SLAJD 12 (MATKA NA POGRZEBIE)

WIERSZ:

Recytator 14

Kiedy Go zabili

księżyc zgasł nad domem

niebo

odwróciło się plecami
i kasztan nie zakwitł przed oknem
choć obce zakwitły kasztany

Recytator 15

matka przyjeżdża tu
gdzie Syn pochowany
dłonie utrudzone
kładzie na klęczniku
i myśli tak

jakby Syn jej chciał
ażeby myślała

(...)

Recytator 16

obok Chrystus na krzyżu
Wielkie Miłosierdzie
kiedy rozdzwonią się dzwony
umęczone
oparte na klęczniku dłonie
staną się nagle lekkie
jak skrzydła anioła
Wielki Boże!

Jej Syn Ksiądz Jerzy
idzie ku ołtarzom

(Teresa Boguszevska, ***)

Na tle slajdu 13. odczytywana jest narracja.

SLAJD 13 (PROCES TORUŃSKI)

NARRACJA

Narrator 2:

O uprowadzenie, torturowanie i pozbawienie życia ks. Popiełuszki oskarżono Grzegorza Piotrowskiego, Leszka Pękałę i Waldemara Chmielewskiego, skazanych następnie odpowiednio na 25, 15 i 14 lat więzienia. Dziś wszyscy oskarżeni, z wyjątkiem Grzegorza Piotrowskiego, przebywają na wolności.

Narrator 4:

W czasie procesu toruńskiego nowym echem odbijają się słowa zamordowanego księdza: „Bądźmy silni miłością, modląc się za braci błędzących, nie potępiając nikogo, ale piętnując i demaskując

zło. Prośmy słowami Chrystusa, jako Jego wyznawcy, słowami, które On wypowiedział z krzyża:
„Boże, Ojczy. Odpuść im – bo nie wiedzą, co czynią.”

Chór wykonuje pieśń ("Modlitwa o wschodzie słońca"). Na ekranie wyświetlany jest teledysk bez dźwięku.

TELEDYSK 4

(<https://www.youtube.com/watch?v=wrqm0OqfvVo>)

Muzyka jest tłem kolejnego slajdu oraz recytacji wiersza.

MUZYKA: Micheal Smith, Prayer for Taylor

SLAJD 14 (PAPIEŻ PRZY GROBIE)

Recytator 17

WIERSZ:

Biegnę do Ciebie Księżu Jerzy
by światła zapalić i kwiaty ułożyć
włączyć się w strażę wiernych hutników
od gór się pokłonić przyśpiwką góralską
i smreków wysokich przynieść ukojenie
od pól zielonych nadzieję narodzin
i ziarna i chleba owoców prawdy
z kopalń lampkę górniczą
i wyrzeźbioną Madonnę z czarnej bryły węgla
szum morza od stoczni
i miłowanie od strudzonych ludzi
wiersz poety
i kwiaty od świętego Piotra
i jeszcze różaniec z paciorków pamięci
i jeszcze wiarę że spełni się dobro
i słowo Solidarność
w sztandarach umysłach i sercach
(...)

(Teresa Boguszewska, Biegnę do Ciebie Księżu Jerzy)

Kolejny slajd wyświetlany jest jako tło narracji.

SLAJD 15 (BŁOGOSŁAWIONY)

NARRACJA

Narrator 3:

8 lutego 1997 rozpoczął się archidiecezjalny proces o beatyfikację ks. Jerzego Popiełuszki.

Otwarcia procesu, w obecności rodziców księdza Jerzego, dokonał kard. Józef Glemp. Przed rozpoczęciem uroczystości Ksiądz Prymas podzielił się ze zgromadzonymi swoją refleksją na temat charakteru i znaczenia procesu kapłana – męczennika.

Narrator 4:

Wierni czuli swoim zmysłem wiary, że mimo otoczki walki społecznej i zmagania politycznych, pośrodku których rzekomo plasował się ksiądz Jerzy, jego śmierć miała wymiar religijny i była osadzona w miłości do Chrystusa obecnego w Kościele.

Narrator 1:

Niedziela, 6 czerwca 2010 roku, to najbardziej oczekiwana, obok Jana Pawła II, beatyfikacja Polaka. Ksiądz Jerzy Popiełuszko, duszpasterz ludzi pracy zabity przez SB, kapelan Solidarności, w dniu Święta Dziękczynienia został ogłoszony błogosławionym. Msza beatyfikacyjna odbyła się na placu Piłsudskiego w Warszawie. Następnie procesja z relikwiami ks. Jerzego przeszła do Centrum Opatrzności Bożej.

Chór wykonuje pieśń beatyfikacyjną ("Kto wierzy, żyje na wieki") z teledyskiem wyświetlanym na ekranie bez dźwięku.

TELEDYSK 5

(<https://www.youtube.com/watch?v=gCh7dsUMMLc&feature=related>)

Muzyka odtwarzana w tym momencie jest tłem do kolejnych slajdów i prowadzonej narracji.

MUZYKA: Michel Smith, Thy word

NARRACJA

Narrator 2:

W dojściu na ołtarze pomagali ks. Jerzemu Popiełuszce Ci, których Pan Bóg powołał na wyjątkową służbę – kapłani. Najbardziej w życiorys błogosławionego wpisali się:

SLAJD 16 (OJCIEC ŚWIĘTY JAN PAWEŁ II)

Narrator 3:

Ojciec Święty Jan Paweł II. Ks. Jerzy Popiełuszko był zafascynowany charyzmatyczną osobowością Ojca świętego. Ślady papieskiego nauczania były widoczne w jego kazaniach.

SLAJD 17 (PRYMAS STEFAN WYSZYŃSKI)

Narrator 4:

Prymas Stefan Wyszyński, który udzielił ks. Jerzemu Popiełuszce święceń kapłańskich, był też wielkim autorytetem kapłana.

SLAJD 18 (KS. TEOFIL BOGUCKI)

Narrator 3:

Ks. Teofil Bogucki, proboszcz warszawskiej parafii św. Stanisława Kostki w latach 1974-87, przyjaciel i ojciec duchowy ks. Jerzego.

SLAJD 19 (KS. PRAŁAT ZYGMUNT MALACKI)

Narrator 4:

Ks. Prałat Zygmunt Malacki. Zrobił chyba wszystko, co w ludzkiej mocy, aby ks. Popiełuszkę wyniesiono na ołtarze. Nie dlatego, że kontynuował Msze za Ojczyznę i stworzył muzeum ks. Jerzego tłumnie odwiedzane przez gości z całego świata. I nie dlatego nawet, że dbał o warunki rozwoju kultu dawnego kapelana "Solidarności", pielęgnując jego grób, będąc ciągle do dyspozycji pielgrzymów i otwierając dla nich Dom Pielgrzyma "Amicus". Ale głównie dlatego, że ze wszystkich sił, czasem wbrew moźnym tego świata, walczył o odpolitycznienie postaci ks. Jerzego. Nie pozwalał na zawłaszczenie go przez kogokolwiek. Przypominał, powołując się także na osobiste rozmowy i przyjaźń z ks. Popiełuszką, że jego męczeństwo było przyjęte świadomie i dobrowolnie z miłości do Boga i do ludzi, których zawsze bronił.

Wyświetlenie slajdu z bibliografią.

SLAJD 20 (BIBLIOGRAFIA)

Bibliografia:

- 1) Teresa Boguszewska, Ksiądz Jerzy, Warszawa 2004
- 2) <http://www.zaufaj.com/jerzy-popieluszko-.html>
- 3) www.popieluszko.pl
- 4) <http://popieluszko.net.pl/index.php>
- 5) <http://www.youtube.com/watch?v=RHb-cEP4dxU&feature=related>
- 6) <http://www.youtube.com/watch?v=fp8UsxCitqw>
- 7) <http://www.youtube.com/watch?v=6T6ws8UD19U&feature=related>
- 8) <http://www.youtube.com/watch?v=wrqm0OqfvVo>
- 9) <http://www.youtube.com/watch?v=gCh7dsUMMLc&feature=related>

Opracowanie: